

Samleskinnen

Nr. 3/2003 – Årgang 8

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

HMS på byggeplasser

I dette nummer:

Samleskinnen har tidligere fokusert på hvordan HMS er ivarettatt på byggeplassene og er ikke imponert over arbeidsgivers vilje til å sikre sine ansatte et godt arbeidsmiljø.

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening

Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag-fredag 08.00-15.30

Tlf. 51 84 04 50

Faks 51 84 04 80

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: nekfd7iri@rele.no

Redaktør: Kai Christoffersen

Mobil nr.: 930 22 923

Mail: kchristo@c2i.net

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 2.000

Trykk: Allservice, Stavanger

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Haugesund 52 71 31 38

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Haugesund 52 71 79 98

Spørsmål vedrørende

on-/offshoreavtalen:

John Helge Kallevik 51 84 04 54

Spørsmål vedrørende

akkordtariffen:

Egil Willy Kristensen 51 84 04 52

Leder:

Øivind Wallentinsen 51 84 04 53

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 1-2003 = 21. februar.

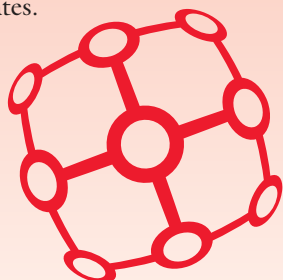
Nr. 2-2003 = 21. mai.

Nr. 3-2003 = 5. september

Nr. 4-2003 = 21. november.

I posten ca. 3 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Høsten er her og arbeidsoppgavene både i fagforeningen og ute i klubbene er mange og viktige. Jeg kan nevne forberedelser til tariffoppgjøret 2004 har vært og er en stor oppgave, pensjonskomisjonen sitt forslag som kommer i høst og arbeidslivslovutvalget sitt forslag som også kommer i høst er også 2 viktige oppgaver. Debattopplegget om organiseringen av forbundet er nå klar slik at dette også blir en oppgave som både klubbene og fagforeningene må ta fatt på.

Vedtaket fra landsmøte var:

- Gjennomgå EL & IT Forbundets organisasjonsstruktur? lokalt, regionalt og sentralt.
- Gjennomgå rolle- og arbeidsfordelingen mellom forbundet sentralt, forbunds- og landsstyret, distriktene, fagforeninger, landsdekkende klubber, klubber og direkte medlemmer.
- På bakgrunn av punktene over fremme forslag som styrker medlemmenes og grunnorganisasjonenes påvirkningsmuligheter og innflytelse i forbundet.
- Vurdere opprettelse av organisasjonsledd for nye medlemsgrupper i forbundet (for eksempel ansatte i IT-bransjen) samt vurdere hvordan mindre gruppers identitet skal ivaretas.
- Gjennomgå den totale ressursbruken jf. organisasjonsleddene i punkt to.
- Utvalget skal holde seg orientert om utviklingen i LOs organisasjonsprosjekt.

Lederen har Ordet

Kulepunkt 3 og 4 i vedtaket er etter min mening det viktigste og det som må være styrende for de forslagene til endringer som kommer. Det er viktig at alle organisasjonsledd ikke «glemmer» hva som var bakgrunnen for organisasjonsdebatten, nemlig at grunnorganisasjonens- og medlemmenes innflytelse og påvirkningskraft skal økes/forbedres. Også kulepunkt 4 forsterker dette med at det sier noe om at det er viktig med identitet. I klartekst kan man si at vi må bestrebe oss på å organisere forbundet på en slik måte at det enkelte medlem og alle grupper føler seg «hjemme» i forbundet og så langt som mulig har et «eierforhold» til forbundet.

Forbundet må samtidig fremstå som en samla enhet og ikke som et forbund med mange «forbund» i forbundet. Alle i den kommende debatten må bidra til at disse viktige elementene blir ivaretatt. Jeg håper vi får mange gode og konstruktive debatter før konklusjonene trekkes og vedtakene fattes. Vi har alle et ansvar for at debatten og påfølgende vedtak bringer forbundet fremover i tråd med landsmøtevedtaket.

Jeg vil også nevne at i de lokale tilpasningsforhandlingene etter mellomoppgjøret i år er de fleste klubbene ferdige og klubbene har også fått kr. 7,12 i tillegg som var det sentrale tillegget. Noen klubber har jobbet mer for å få dette til enn andre klubber har gjort. De som fortsatt ikke er ferdig må sørge for at de får litt fortgang i forhandlingene slik at de er ferdige før hovedoppgjøret i 2004 starter. Hvis det er noen som har behov for hjelp er det bare å ta kontakt med fagforeningen.

Landstariffkonferansen er nettopp avsluttet når dette skrives. Det vil i neste nummer av Samleskinnen komme en utfyllende reportasje så jeg skal kun ta for meg noen enkelt saker.

Konferansen vedtok en god del uttalelser, jeg vil trekke frem en av de nemlig uttalelsen som tok for seg revisjonen av Arbeidsmiljøloven. Konferansen slo fast at den var villig til å bruke *alle* virkemidler for å sørge for

Forts. side 7

Innhold:

<i>Lederen har ordet</i>	2
<i>Redaktørens hjørne</i>	3
<i>HMS på byggeplasser</i>	4-5
<i>IECM Kongress på byggeplasser</i>	6
<i>Kurstilbud</i>	7
<i>HMS Offshore</i>	8
<i>Nye eiere i ABB bs</i>	9
<i>Sigve Kvamme i ny jobb</i>	10
<i>Hilsen fra Monica</i>	11
<i>Hverdagen offshore som K.HVO</i>	12-13
<i>Står fagutdanningen i fare</i>	14
<i>Banditter i byggebransjen</i>	15
<i>Medlemsmøte på Stavangeren</i>	16-17
<i>Samarbeidskonferanse i Oslo</i>	18
<i>Underrapportering av strømutlukk</i>	19
<i>Fastlønnsstatistikk</i>	20-21
<i>Hvordan bygge sterke klubber</i>	22
<i>Kryssord</i>	23
<i>Siste side informasjon</i>	24

Redaktørens Hjørne

Ønsker aller først å få takke for bidragene til Samleskinnen som gjør at vi kan klare å lage et medlemsblad med gode reportasjer og god kvalitet. Rogaland Elektromontørforening har aldri tidligere hatt større aktivitet og tatt mer ansvar enn det som gjøres nå. Det er god deltakelse fra styrets medlemmer på forskjellige møter og konferanser. Styret er meget aktiv og arbeider sterkt for å fremme viktige saker for medlemmene og det er viktig å få formidlet dette gjennom fagforeningens hjemmesider og i Samleskinnen.

Fagforeningen og Distrikt Rogaland arrangerer kurs for medlemmer og tillitsvalgte, som styret og studieutvalget håper får stor deltakelse. Det er viktig å holde seg orientert og skolering er en viktig kilde til utveksling av erfaringer og til å lade batteriene for tillitsmanns arbeidet som skal skje i klubbene utover i høst og vinter månedene.

Med stadig større press på lover og regler som skal ivareta de ansatte kan en lure på hvor det skal ende. Nå er det forringelse av arbeidsmiljøloven som står for tur. Det er svekkelse av sykelønnsordningen og stygge angrep på opparbeidede velferdsordninger.

Arbeidsgiverne er flinke med å fortelle oss tillitsvalgte at om vi ikke reduserer på lønnskrav, rotasjonsordninger og lignende så taper vi anbudene. Dette bygger arbeidsgiver opp med trusler om utenlandsk arbeidskraft og mener vi må ned på samme nivå. Arbeidsgiver har aldri vært aktive sammen med fagbevegelsen for å påvirke myndigheter til å komme med forebyggende tiltak. Burde det ikke være like enkelt å flytte personalsjefen og andre sjefen til Litauen. Flere bedrifter har allerede flyttet sine kundebehandlere til utlandet og man vet ikke i dag når man ringer til Microsoft Norge om kundebehandleren som snakker svensk, sitter i Norge, Sverige eller Polen.

Forbundet har gått til det skritt å allmenngjøre våre tariff avtaler for å begrense utenlandsk arbeidskrafts muligheter til å dumpe lønnen. Nå vil det være brudd på loven og vi har fått et verktøy til å rydde litt opp i de håpløse tilstandene som har vært i deler av bygge bransjen. Likevel må vi som tillitsvalgte være våkne og reagere om det brukes utenlandsk arbeidskraft hvor vi har misstanke om brudd på lønns og arbeidsvilkår. Ta telefonen til våre organisasjons sekretærer så for de sjekke ut at lover og regler er fulgt. Vi har ikke noe i mot at utenlandske arbeidere kommer hit å ta arbeid, men ikke ved å dumpe lønna.

Disse sakene kommer vi tilbake til med egne reportasjer og det vil bli orientert på representantskapsmøter, slik at alle vil ha muligheten til å ha god kjennskap til sakens kjerne og utvikling. Vi har i dette nummer av Samleskinne satt nytt fokus på HMS og håper de tillitsvalgte og verneombudene er i stand til å rydde opp i uverdige forhold. Om dere trenger hjelp så stiller fagforeningen opp med det vi kan bidra med. Vi går gjerne i dialog med arbeidsgiver/oppdragsgiver for i fellesskap finne løsninger. Vi vil også i kommende utgaver av Samleskinnen ta tak i disse problemene og fagforeningens HMS utvalg har startet sitt arbeid, slik at det er stort fokus på HMS.

HMS på byggeplasser

Av John Helge Kallevik

Samleskinnen har tidligere fokusert på hvordan HMS er ivaretatt på byggeplassene og er ikke imponert over arbeidsgivers vilje til å sikre sine ansatte et godt arbeidsmiljø.

Tillitsvalgte og verneombud er oppgitte over HMS standarden på byggeplassene. Rot på stillaser, dårlige adkomstveier og elendige spise, vaske og uhygieniske forhold preger byggeplassene.

Etter mange besøk på byggeplasser i den siste tiden slår det oss hvor dårlig det står til på byggeplassene. Nå må vi slå fast med en gang at det er mange byggeplasser hvor de tar HMS ansvaret sitt seriøst. Når det er sagt må vi

som er ute på oppsøkende virksomhet kunne formidle hva vi opplever. Et tidligere verneombud på gamle Bjelland bygget ved Badedammen i Stavanger sa det slik: «Jeg måtte si fra meg verneombud som verneombud fordi det var bare dritt å få fra ledelsen når jeg tok opp HMS saker, vi er sinker for fremdriften på bygget».

Ansatte er oppgitte, alle skryter av at de tar HMS alvorlig. Anbudet skal inneholde HMS plan. Hvor blir den av underveis? Tillitsvalgte og verneombud er oppgitte over HMS standarden på byggeplassene.

De møter motbør når de tar opp forbedringer med bedrift og oppdragsgiver. På samme Bjelland bygget så vi stillaser som var overfylt av rot, stål og bygningssplater. Vi kan bare forestille hva som hadde skjedd om disse hadde falt ned.

På bildet vi tok på bygget ser vi det provisoriske toalettet. Toalettet er ganske åpent og støvet. Vår påstand er at det under hele byggeperiode overhode ikke er vasket. Spiserommet er i en leilighet i bygget. De spiser i to omganger. Det er støvfullt og rotete, og heller ikke vasket.

I etasjen er det dårlig adkomst til den såkalte halve etasjen. Der er ikke trapp til neste etasje så det må være utrolig vanskelig og belastende å sjauke utstyr.

Vi var før ferien ute på Sørbø hallen i Sandnes. Her hadde Rønning Elektro arbeidet. Block Berge var byggherre. Her også ble det fra tillitsvalgte påpekt dårlige toalettforhold. Der var kun et toalett på 40 arbeidere. Toalettet var ikke vasket og det var bare kaldt vann i vasken.

Elektrikerne kjørte ned på et kjøpesenter for å gå på toalettet.

Det var flere arbeidsplasser i Sandnes som det var ille med garderobe, toalettforhold og spiseforhold.

Hvordan kan dette fortsette. Er det slik at slett HMS standard gjør at entreprenørene vinner anbud?

Arbeidstilsynet har i flere omganger, den siste tiden, hatt aksjoner på fallulykker. De har stengt mange arbeidsplasser, også samme arbeidsgiver i flere av omgangene. Er det kalkulert risiko for kontroll som ligger bak uverdige forhold? Det er gambling med arbeidsfolks sikkerhet. Noe av årsaken ligger helt klart i og med Arbeidstilsynet setter område for område under lupen uten å ta helheter på arbeidsplassene hvor de utelukkende ser på fallulykker.

Det er også slik at det er ganske få arbeidsplasser de kommer over.

De er et tilsyn som skal mer gi råd enn å være ute og kontrollere arbeidsplassene. Derfor er det vanskelig for våre tillitsvalgte som selv må ta støytten mot utbyggere, arbeidsgivere og oppdragsgivere. Det er forbundet med store kostnader å gjennomføre bygg. Ofte er det forsinkelser så skal tas igjen. Derfor gambles det med helse, sikkerhet og velferd.

Våre arbeidsgivere må ta våre tillitsvalgte og verneombud på alvor å sette sterkere press

på oppdragsgiverne for å få bedret forholdene på byggeplassene.

De må vise de tillitsvalgte og verneombud større respekt. Hvis så ikke skjer vil vi ha pro-

blemer med at medlemmer tar på seg slike verv.

Styret har oppnevnt et HMS utvalg. De har en stor utfordring med å ta tak i det store HMS problemet på byggeplassene.

ICEM Kongress i Stavanger

Av Kai Christoffersen

Rogaland Elektromontørforening deltok i opptog med vår fane sammen med mange andre foreninger og forbund, for å markere ICEM Kongressen som ble holdt i Stavanger.

Bak ICEM står 20 millioner fagorganiserte i Kjemisk industri i videste forstand, med papirindustri og farmasøytisk industri, gruver og energiforsyning. I alt er 400 fagforbund fra 120 ulike land med i ICEM.

I Norge er fem forbund tilsluttet ICEM: Kjemisk Forbund (Kjemisk industri), NOPEF (Olje og gass), Fellesforbundet (Papirindustrien), El og IT-forbundet (Kraftforsyning) og Norsk Arbeidsmands forbund (Gruver og mineralbrudd).

Nær 1000 deltakere gjorde markeringen i Stavanger til en flott opplevelse. Med musikkorps og faner ble det ett langt tog som fikk stor oppmerksomhet i Stavangers gater. Å delta i toget ga en følelse av å bety noe, at solidaritet og en sterk fagbevegelse fortsatt er meget viktig.

Problemer som våre tillitsvalgte har blir små i forhold til hva man kan oppleve i mange andre land, som i Colombia hvor det bare i år har blitt drept 42 faglige tillitsvalgte.

ICEM vil ha internasjonal Colombia-kommisjon. ICEM kongressen i Stavanger vedtok enstemmig en resolusjon om situasjonen i Colombia, som sier at ICEM støtter og vil engasjere seg i opprettelsen av en internasjonal kommisjon som skal rette søkelys mot fagforeningsknusingen og nedslaktingen av fagorganiserte i landet.

Ingen deltakelse fra LO ledelsen.

Med 1.000 deltakere var ikke dette bare det største faglige arrangementet som noen gang er arrangert i Norge, det var det største i Norden. Ikke minst av den grunn vakte det oppmerksomhet at norsk LO glimret med sitt totale fravær, ingen fra ledelsen, ingen fra LOs internasjonale avdeling.

Heller ingen representanter for regjeringen eller Stortinget hadde sett seg i stand til å stille ved åpningen. Det var ikke lite påfallende. Norske myndigheter viste også vrangsidene på en annen måte, da 70 utsendinger ble nektet innreise til Norge.

Invitasjon til kurs for medlemmer og tillitsvalgte

Tidsrom : Mandag 10. til onsdag 12. november 2003.

Sted : Hendersons Airport Hotell Karmøy

Målet med kurset er å gi medlemmer og tillitsvalgte innblikk i organisasjonen vår og det avtale og lovverket som gjelder i arbeidslivet.

Klubbene har et selvstendig ansvar for å motivere medlemmene til å delta på kurset.

Temaer på kurset:

Avtaleverket – organisasjon – forhandlingsteknikk og forbundets forsikringer.

Klubbene bes om å orientere medlemmene om kurset og samtidig motivere både tillitsvalgte og medlemmer til å delta på kurset.

Klubbene melder på medlemmene i prioritert rekkefølge pr tlf. 51840450 eller pr. mail nekfd7iri@rele.no. **Påmeldingsfristen er fredag den 31. oktober 2003.**

Stipend: Det blir utbetalt kr 550,- pr dag i stipend
Bruspenger: Det blir utbetalt kr 50,- pr dag i bruspenger
Overnattingstilskudd: Det blir utbetalt kr 200,- pr natt en overnatter

**Alle stipender er
skattefri!**

Fortsatt fra side 2

å den nye loven blir like bra for arbeidstakerne som den gamle. Den så i den forbindelse at vi måtte forberede medlemmene på mange og lange streiker for å vinne kampen. Fra fagforeningens side vil vi sette opp «ny arbeidslivslov» på halvårsmøte i representantskapet slik at så mange så mulig av de tillitsvalgte får en nødvendig informasjon ang. innholdet i forslaget som kommer. Prioriteringene til tariffoppgjøret i 2004 som ble vedtatt på konferansen var:

- LOK §9 – redusert arbeidstid 33,6 timer/uke for arbeidstaker uten nattkvarter i eget hjem.
- Økonomi – lærlingelønn og utvikling av offshorelønn
- EVU – fokus på dekning av livsopphold og etterutdanning for den enkelte
- Tjenestepensjon – sørge for at tjenestepensjon blir en del av tariffavtalen
- Oppgjørsformen skal fortrinnsvis være forbundsvise forhandlinger vedtok konferansen.

Jeg vil også si noen ord om den stigende ledigheten. Det er nå godt over 100 000 arbeidsledige i Norge og tallet bare stiger. 141 medlemmer av fagforeningen er pr dags dato permitterte og signalene fra klubbene går i retning av at det muligens blir en økning utover høsten. Regjeringen har nettopp lagt frem statsbudsjettet og hvis det skulle bli vedtatt vil den sannsynlige konsekvensen være at bedriftene går til oppsigelser i stede for permitteringer. Her er noen av forslagene:

- Antall uker permittering blir redusert til 26 uker igjen før bedriftene får lønnsplikt.
- Bedriftene får utvida sine betalingspliktige dager fra 3 til 30 før den enkelt går over på dagpenger.
- Det skal bli lettere å foreta midlertidige ansettelser.

Det ser heldigvis ikke ut til å være flertall for disse forslagene i Stortinget, men vi skal huske at det skal forhandles om budsjettet slik at det er mulig at elementer av disse for-

slagene vil være med i det som blir endelig vedtatt. Fagbevegelsen med LO ledelsen i spissen har allerede reagert mot disse forslagene og det er viktig at alle støtter opp om de tiltak som LO vedtar for å hindre vedtak av forslagene. Så tilbake til permitteringssituasjonen, jeg vil oppfordre og utfordre alle både medlemmer og tillitsvalgte til å redusere overtidbruken ned til det absolutt nødvendig så lenge de er ledig arbeidskraft. Det er viktig å huske på at det er kollegaer og kamerater som går ledige å mottar dagpenger mens de som eventuelt jobber overtid har full lønn pluss overtidsbetaling. Her har alle anledning til å vise solidaritet i praksis, **avstå fra overtid og en kollega kommer i arbeid.** Temaet «hvor mye kan dere gå ned i lønn» dukker automatisk opp på bedriftene når det er lite arbeid. Det er viktig at ingen faller for fristelsen å redusere på inngåtte avtaler. Det blir ikke mer arbeid av at vi aksepterer mindre lønn.

Øivind

HMS Offshore

Samsoving og garderobeskap

Ekofisk

Av : Christian, Aker Kvarner Elektro.

Da jeg kom på Ekofisk hotell 18.06, fikk jeg tildelt lugar sammen med en annen kontraktør som også gikk dagskift. På lugarene er det lagd til med seks store gode garderobeskap, samt skuffer under hver seng. Etter å ha konstatert at samtlige skap er låst og at skuffene er fulle av personlige effekter venter jeg med å pakke ut sakene mine, i tilfelle han som har hatt senga før meg ikke har reist ennå. Etter middagen går jeg opp på lugaren igjen og ser at alt fortsatt er låst. Går da en tur for å snakke med booking ansvarlig for å spørre hva som har skjedd. Han kan fortelle meg at: «det kan nok stemme at du ikke har fått noe skap, og det kan du nok ikke få heller, for skapene blir brukt av de Phillips-ansatte som bor der til vanlig». Ja vel

Jeg har som oftest to offshore baker med meg som nå hadde fått seg en fin plass midt på gulvet. Neste dag snakker jeg med HVO på komplekset, som lover å ordne opp i saken. Vi har også et HMS møte samme dag, der jeg tar opp saken. Han som er min leder presterer å komme med følgende svar; «DAR E LOCKARA PÅ GONGEN», muligens ment som en spøk, men jeg føler det gjenspeiler HOLDNINGEN her ute. Ting blir tatt lett på. Fikk forøvrig ikke noe svar da jeg spurte om HAN hadde locker på gangen. Etter to dager snakker jeg med HVO igjen, men han kunne ikke gjøre noe med «skapsituasjonen» på lugaren min. Det hadde fungert på denne måten i

Foto: Phillips Petroleum Company Norway/Kjetil Alsvik

20 år her ute, sa han, så det er klart at det er vanskelig å gjøre noe med det da. Men kanskje på tide at noen prøver.

I mellomtida har en som jeg jobber med flytta inn på lugaren min, dette fungerte veldig bra. Det er mye lettere å samordne seg når det er noen du kjenner og samtidig jobber med, da går det greiere med «dusjetider», hvilke tv programmer en vil se, når man står opp om morenen o.s.v. Når man først må dele lugar, så er det tross alt greiere når du kjenner den andre på rommet. Dette var te i akkurat to dager. Da kom det en Phillips mann som skulle ha senga og skapet sitt. Dette resulterte igjen i at arbeidskollegaen min måtte flytte på en annen lugar. Dette er visst også helt vanlig her ute. Det bar opp i resepsjonen igjen. Dette var en gylden anledning til å få frigjort et gar-

derobeskap, tenkte jeg. Vi forklarte bookingansvarlig at det fungerte veldig bra å bo på rom med en arbeidskollega og helst så vi at vi slapp noe flytting. Vi hadde IKKE noe alternativ. I etterkant har jeg hørt konkrete eksempler på folk (les kontraktører) som har flyttet opp til åtte ganger på en tur. Men to eller tre ganger er normalt.

Så nå leier jeg soveplass med han som BOR på lugaren. Siden jeg har vært så heldig å fått eget brukernavn og passord til Internett, tenkte jeg at jeg like godt kunne skrive litt om forholdene her ute. (allmenn bruk er stengt ned, som en slags kollektiv avstraffelse for noen som har surfet på porno) De andre som ikke har fått det kan jo bruke en av de seks telefonboksene; fordelt på 300 mann og kvinner.

Hilsen Christian.

Samleskinnen har som mange andre fått med seg at ABB Building Systems A/S har fått nye eiere og vi har fått Sigve Kvamme til å snakke med EL&IT klubben i Haugesund om disse endringene

Hvem er i klubben og hvor mange medlemmer er det?

Leder er Inge Johannes Kolstø, mens Kjell O Eriksen er nestleder, Ulf Benoninsen er sekretær og Bjørn Y Sørensen er kasserer. Klubben består av 24 medlemmer.

Hvordan er klubben blitt tatt med i salgs prosessen?

Lokalt har vi ikke hatt noen innflytelse eller særlig informasjon, ikke mer informasjonen enn den samme som alle ansatte får, bare to dager tidligere. Tillitsvalgte sentralt i ABB har vært involvert, AU, BU og i styret osv.

Hvordan tar medlemmene i deres klubb nyheten om at salget nå er gjort og finske YIT tar over?

Stort sett alle er kjempefornøyd.

Alle har ventet på salget og det de vet om selskapet er utelukkende positivt.

YIT har ingen avdelinger i Norge eller i Danmark og vi regner med at de ønsker og satse sterkt på oss i regionen.

Blir det endringer på bedriften og klubben?

Det er informert om at det ikke forekommer endringer, men vi regner med at det vil bli satt fokus på kostnader i administrasjonen.

Regner dere med oppbemanninger eller nedbemanninger på montør siden?

Nei, vi regner med at det holdes på samme nivå antall ansatte, og tror markedet på Haugalandet er begrenset, slik at vi tror ikke det er mulig å ha flere montører ute i felten.

Har dere møtt noen av deres nye eiere?

Nei, jeg tror ikke vi kommer til å forholde oss særlig til de nye eierne, vi kommer til å forholde oss til de samme lederne som er på plass. Sentrale tillitsvalgte vil etter all sannsynlighet forholde seg til styret og eiere osv.

Ser du noen fordeler eller bakdeler ved salget?

Fordelene er at de sier de vil satse i vår bransje, motsatt av ABB building systems. Foreløpig har vi ikke registrert noen bakdeler, verken i fra klubbstyre eller medlemmer.

Allerede eksisterende avtaler, pensjon osv .blir disse tatt med videre?

Alt blir videreført, vi beholder personalhåndboken, særavtaler, pensjonskasse, verv og innflytelse.

Fakta om

YIT konsernets røtter går tilbake til år 1912, da Allmänna Ingeniörsbyrån (senere oversatt til Yleinen Insinööritöimistö – YIT) startet å planlegge og bygge vannverk for kommuner og industri.

En av røttene til det nåværende YIT konsernet var også Vesto gruppen, som ble grunnlagt i 1942.

70-tallet var for YIT et tiår med kraftverksutbygging. I 1970 startet byggingen av atomkraftverket i Lovisa.

Med oppkjøpet av Huber konsernet i 1995 ekspanderte YITs virksomhet spesielt innenfor mekaniske industri-entrepriser, vedlikehold og VVS oppdrag. Hubers røtter går tilbake til 1879, da bedrif-

ten bygde ut Helsingfors' første kommunale vannledningsnett

YIT noteres på hovedlisten på Helsingfors børs. I 2002 hadde konsernet en omsetning på 1,8 milliarder euro og et driftsoverskudd på cirka 90 millioner euro.

YIT konsernet hadde 12 600 ansatte ved utgangen av mai 2003. Etter overtagelsen av ABB Building Systems enhetene stiger antall ansatte i konsernet til 21 680.

Nestleder i ABB OS

Sigve Kvamme begynner i ny jobb

Sigve Kvamme har blitt tilbudt en ny jobb i ABB OS. Ansettelsen vil være som funksjonær og han vil derfor fratre sine verv i klubben. Han ønsker dere alle sammen lykke til videre og et godt lønnsoppgjør i 2004.

Samleskinnen har snakket med Sigve A Kvamme, som er avtroppende nestleder i ABB OS klubben i Haugesund om hvordan han ser fremtiden og hva som er viktig for klubb og fagforeningen i tiden som kommer.

ABB OS Klubben er litt spesiell i forhold til de fleste andre klubber, hvordan er den bygget opp?

Vi er en klubb som er delt mellom Distrikt Rogaland og Hordaland.

Klubbleder Karsten Bøe sitter på fulltid på kontor i Bergen, men jeg sitter på fulltid som nestleder i Haugesund. Samarbeidet fungerer utmerket via telefon, faks og mail, ledelsen er også delt, og forhandlingsmøter osv foregår så og si jevnt fordelt mellom Haugesund og Bergen. Klubben har styremøter annenhver gang i hhv. Haugesund og Bergen, vi holder også en lengre samling for klubben en gang i året, fortrinnsvis rett etter årsmøtet. Årsmøtet bytter også mellom disse to byene. Karsten sitter i styret i fagforeningen i Hordaland, og jeg sitter i styret i Rogaland. Vi er videre representert i mange fora og utvalg og har flere representanter i styrene. Vi har over 400 medlemmer.

Hvordan er sysselsettingen i din bedrift?

Pr dags dato er der i Region Rogaland 30 personer permitterte, dette vil rette seg opp nå denne måneden og vil holde seg bortimot stabilt frem til og med Desember. tallet er tilsvarende i Hordaland.

Men samtidig er dette tall som hele tiden endres, vi har hatt en pågående permitteringssituasjon over lengre tid nå. Så vi vet av erfaring, at det kan snu fort.

Hvilke jobber jakter dere?

ABB OS gir inn anbud på alt som rører seg i norsk og utenlands olje og industri.

Vi har oppdrag i Egypt, Iran, Afrika,

Intervjuet:

Sigve A. Kvamme

og ellers i Europa og Skandinavia.

Den som er viktig for oss akkurat nå er Kep 2005 på Kårstø, denne skal vi vinne. Klubben har vært i et tett samarbeid med bedriften for å legge til rette at vårt anbud skal ha de elementer som må til for og vinne en slik kontrakt. Anleggsavtalen og rotasjonsordningene er allerede ferdigforhandlet og anbudet sendt. Slik som mange vet er allerede delen av Kep2005 som omfatter svarte disipliner gått til Aker/ Kværner.

De ligger foran oss, men vi er innstilt og har stort potensial til og vinne denne. Sysselsettingen i ABB OS fra nyttår er veldig avhengig av denne kontrakten.

Hva er klubbens målsetninger til tariffoppgjøret 2004.?

Våre målsetninger er og sørge for at våre medlemmer får bedre vilkår Dette gjøres ved å sende inn forslag via fagforeningene til landstariffkonferansen. På Landsoverenskomsten har vi sendt inn forslag på og redusere til 33.6 timers uke for pendlere, vi har også levert inn forslag på og gi tilgang til og reise hjem hver helg i

stedet for annen hver. Dette vil bedre vår forhandlingsposisjon, og legge tilrette for en eventuell 12-16 rotasjon. På Offshore avtalen har vi levert forslag på full kompensert 2-4 rotasjon offshore. + Di-ett regnes fra siste måltid på innretningen. Klubben har også levert inn flere mindre tunge saker.

Hvilke problemstillinger sliter klubben med?

Når sysselsettingen er vanskelig er det klart at det er permitterings delen som tynger mest. Det er uansett ikke lett, samme hvem som blir permittert og delta på slike møter der du vet at det er dine kollegers inntekt dette går ut over. Videre har vi hatt endel konflikter angående enighet på rotasjons ordninger med bedriften. Tidligere var det stor uro i Stavanger og i Tønsberg, siden det har vært lite rotasjonsordninger i senere tid er dette litt roligere nå, må også få legge til at 12-16 er gjennomført i Tønsberg, som helkontinuerlig skift. Vi ser at dette kommer til og bli problemfylt fremover også, spesielt når Arbeidstilsynet godkjenner 12-9 rotasjoner for bedriften mot vår vilje, for våre medlemmer.

Hvordan arbeider dere i klubben for og nå deres mål.

Og ha tett kontakt med medlemmer som problemene omfatter er en selvfølge, men ikke alltid like lett. Våre arbeidssteder er veldig spredd og med store avstander, men vi reiser på anleggene og tar møter. Kontakten med de to respektive fagforeningene Rogaland og Hordaland og deres representanter er også viktig. Videre er det viktig og holde konstant fokus på problemet. Ikke bare i perioden det står på som verst, men også fremover, holder en fokus, retter det opp mot fagforening, forbund, enten i tvister, forslag eller rett og slett samle klubbstyret og ha en brainstorm, så viser det seg at en til slutt kommer frem til noe bra.

En hilsen fra Monica

Etter snart 2 år som lærling i Rogaland Elektromontørforening er det nå på tide å ta en lang og god velfortjent sommerferie.

Den 20 juni 03 ble det klargjort at Fagprøven var unnagjort og bestått!

Den 08.08.01 var min første arbeidsdag her på Lagårdsveien. Som de fleste var jeg spent på hvordan det ville være å jobbe som lærling i 2 år for så å ta den store Fagprøven.

Her ble jeg godt mottatt av Anne Marie, Øivind, Egil og John Helge.

Jeg er en del yngre enn mine arbeidskollegaer, og var litt skeptisk til hvordan de ville behandle meg. Jeg hadde ingen ting å frykte, da de behandlet meg som en av dem.

Tiden gikk, og jeg lærte etter hvert å behandle medlemsopplysninger, reise-regninger osv.

Jeg var med på ulike kurs og møter som Handel & Kontor avholdt, der jeg fikk mer kunnskap om fagforeningen min og deres mål, samt medlemmers fordeler og krav.

Her i Rogaland Elektromontørforening ble jeg fortalt hva som gjaldt for våre medlemmer, og dette førte til at jeg lettere kunne forstå medlemmene, og klarte å svare på flere spørsmål de kunne stille.

Å se hvor dårlig et menneske kan bli behandlet på, både av arbeidsgiver og kollegaer har fått meg selv til å endre syn på arbeidslivet, og vil derfor jobbe mer for rettferdighet for de enkelte! Hvor jeg nå ender opp er det kun framtiden som vil vite.

Da sier jeg tusen takk for meg, og ønsker Styret, medlemmene og Rolf Bersås en riktig god sommer!

Som en liten avslutning vil jeg si noen ord til de ansatte i Rogaland Elektromontørforening.

Anne Marie:

Nesten 2 år har nå godt forbi, og snart må vi ta farvel. Utrolig hvor fort tiden har gått, og at alt snart er over. Du har vært en stor hjelp for meg når det gjelder å lære meg opp i Kontorfaget, og en god støtte når noe har skjedd. 2 jenter/damer, og 4 mannfolk (da med Rolf tatt med i betraktning), har vi vært. Litt fler-

tall av menn har ikke på noen måte klart å sette oss ut, eller hva? Jeg vil savne samtalene med deg, og måten du kan få en hver til å smile og le når du forteller om garp du har i tankene, som for eksempel sydenturen med forkledning som du klarte å fullføre med glans slik at ingen kjente deg og Dagfinn igjen. Jeg husker også godt da du fant frem nissedrakten og skremte meg fullstendig med plutselig å stå utenfor døren med hele finstasen på deg. Det er mange fine minner å hente frem, men jeg skal holde dem tett for meg selv. Tusen takk for at du tok så godt i mot meg Anne Marie, og lykke til videre i livet.

Ha en koselig sommer, og fortsett med syklingen!

Mange klemmer fra Monica.

Egil Willy:

Brumm brumm Egil! Akkurat nå når jeg skriver dette er det siste dagen jeg får jobbe med deg. Det har vært to morsomme år, og det å bli kjent med deg er jeg svært takknemlig for. Gode råd, og hjelpsom har du vært, og ikke minst en oppmuntring i hverdagen. En bedre Til-litsvalgt skal du lete lenge etter. Du er en av musene, men hvem er katten? Jeg håper at du vil fortsette med ditt gode arbeid og med dine mål i mange år til. Det du har gjort for medlemmene er utrolig positivt, og det må du ikke slutte med.

Takk for at du har vært lojal og oppmuntrende hver dag. Ha en fortsatt fin

sommer, og ta vare på deg selv! *Mange klemmer fra Monica.*

Øivind:

Selv om du er ute å reiser mye, har jeg lært meg å kjenne deg på en utrolig positiv måte. De kommentarene du kan komme med kan både være morsomme og lærerike. Jeg har stor respekt av arbeidet du gjør, og det du står for. Dersom noen sier noe du er uenig i, kan du komme med så gode argumenter at hvem som helst kan endre mening og si seg enig med det du forklarer dem. Du vet alt det positive med et prosjekt, men ser også på det negative, som andre kanskje glemmer når de er innstilt på at det høres bra ut. Dette har du også lært meg.

Når jeg ser på måten jeg var før jeg begynte hos dere, og frem til i dag har jeg lært en del av deg, og tatt litt etter hvordan du kan svare på osv. Noe jeg også har fått kommentert av andre. Jeg

Jeg takker så mye for opplæringen jeg har fått hos dere, og ønsker deg lykke til videre som leder i Rogaland Elektromontørforening! Ha en riktig fin sommer Øivind!

Mange klemmer fra Monica.

John Helge:

Da jeg kom hit i august 01, traff jeg mange nye folk på en gang. Det ble mange nye ansikter og navn, men deg var det lett å huske, ettersom du utstrålte av godt humør og godhet.

Du har nå hele tiden passet på at jeg ikke fryser på ryggen, og at jeg sitter korrekt osv. og det setter jeg stor pris på! Er det en som er mye ute og ser til at medlemmene har det bra, og kanskje klarer å hykke med seg noen nye så er det deg. Måten du uttrykker deg på gjør at du kommer lett i kontakt med både unge og eldre. Jeg må bruke anledningen til å si tusen takk for lån av stekeovnen når pizzarestene trengte oppvarming! Det vil bli uvant å ikke lengre ha en John Helge rundt seg, men jeg håper du fortsetter med den ståpå viljen, og er der for medlemmene i tykt og tynt.

Ha en fin sommer, og tusen takk for meg!

Mange klemmer fra Monica.

Hverdagen offshore som koordinerende verneombud

Hva vil det si å være koordinerende verneombud (heretter kalt KVO) ?

Det vil si at du er valgt til den person som skal koordinere vernetjenesten på et større prosjekt. Arbeidsoppgavene går på å få valgt nok verneombud i de forskjellige faggruppene, arrangere verneombudsmøter, ta imot nyankomne på prosjektet og gi dem praktisk informasjon om prosjektet. En sitter også i velferdskomiteen og er med og planlegger forskjellige velferdsaktiviteter.

Tenkte jeg skulle ta for meg et konkret prosjekt jeg har vært med på i det siste og det er Grane hook up for Norsk Hydro. Hook up startet nå i mai og skal være ferdig med hovedoppgavene i slutten av september. I forkant av hook up tok prosjektledelsen kontakt med de tillitsvalgte i AkerKværner slik at vi kunne være med på det som gikk på HMS delen i prosjektet. Vi startet med første møte i november i fjor og hadde et møte i måneden fram til oppstart offshore.

Av sakene som ble tatt opp var flotellet/boligplattform en skulle bruke offshore. Flotellet Norsk Hydro hadde skrevet kontrakt med er Safe Scandinavia (tidligere Poly Crown.).

Flotellet er eid av Prosafe og som har sitt kontor i Skottland. Mannskapet ombord er for det meste skotter og noen få svensker. Det første vi tok opp var at vi forlangte nordisk språklig personell i enkelte stillinger og det fikk vi. Dette var sikkerhetsleder, radiooperatør, og personellet som jobber i resepsjonen.

Vi hadde også en gjennomgang på ventilasjon og avløp systemet ombord. Dette pga. klager på tidligere prosjekt den var brukt på. Dette ble det grepet fatt i men det tok noe tid før alt ble utbedret.

Før flotellet skulle ut på prosjektet lå det inne til land for ombygning i Göteborg. En satte på mer lugarer pga. mengde personell som skulle være med på hook up. I den forbindelse ble det også diskusjon omkring enmannslugarer i forhold til den nye forskriften angående samsoving. De nye lugarene som en skulle sette på prøvde de å bygge om til enmannslugarer.

De fant ut at de ville bli altfor trange så det ble ikke utført. I forhold til lugarkapasitet opp mot personell som skulle på prosjektet ville en få problemer med og å ha enmannslugarer.

Diskusjonen gikk da på å ha mer personell på nattskift slik

at en fikk mest mulig dag/natt lugarer. Dette gikk helsetjenesten i Norsk Hydro imot fordi en vil ha mest mulig personell på dagskift. Regelverket til oljedirektoratet sier også det at personell i utgangspunktet skal jobbe dagskift. Årsaken til det er at hendelser/ulykker skjer på natten.

Da begynte diskusjonen omkring det å bruke samsoving, det vil si at to personer på samme skift deler lugar i sammen. Dette var vi verneombud og tillitsvalgte i utgangspunktet imot, men det ble skrevet en protokoll hvor vi kunne være med på en minimum av bruken av samsoving.

Når ledelsen i Norsk Hydro sammen med tillitsvalgte fra Norsk Hydro og AkerKværner var i møte med oljedirektoratet i desember i fjor og presenterte dette med samsoving og nattskift, fikk de negativt svar tilbake fra oljedirektoratet. En skulle ha enmannslugarer og et minimum av nattskift. Etter en del møter mellom Norsk Hydro og oljedirektoratet ble det gitt et avvik slik at Norsk Hydro fikk igjennom sitt syn. Her vil jeg si at oljedirektoratet ble rundere i kantene etter at dette ble slått stort opp i media/Stavanger Aftenblad. Media satte da fokus på at opp-

starten på Grane kunne bli ut-satt fordi vi arbeidere ikke kunne dele lugar i sammen pga. snorking. Dette kunne gi et tap på 1,5 milliarder kroner i forhold til plan og budsjett. Til dette vil jeg bare si at det er synd at oljedirektoratet la seg påvirke av media.

Når en da skulle ha samsoving og nattskift laget ledelse og tillitsvalgte til en brosjyre til personellet som skulle være på prosjektet. I denne brosjyren sto det noe om hvordan en skulle forholde seg til samsoving og nattskift, og hvem en skulle henvende seg til hvis en hadde problemer. I de tilfellene

personell hadde problemer med samsoving eller nattskift løste KVO og ledelsen på prosjektet dette fortløpende på flotellet.

Når det gjaldt kvaliteten på møblene ombord i flotellet så var ikke den like bra. Dette tok vi opp med ledelsen og fikk byttet ut en del.

Problemene en hadde på flotellet som jeg nå har skrevet om synes jeg i utgangpunktet burde vært unngått. Selskapet som eier flotellet gjør lite for å ha en god standard. Da er det bra at vi som er KVO i sammen med ledelsen kan få utbedret det meste, før flotellet blir brukt på prosjektet.

Når vi startet prosjektet ute vil jeg si at det har gått bra. Personellet har jo vært opptatt med det som omhandler samsoving, så der har vi fortsatt en utfordring.

Av de problemer en har hatt ute så har det meste blitt løst fortløpende.

Til slutt vil jeg si at de som har tenkt å være KVO må engasjere seg tidlig i prosjektet for å påvirke der hvor en kan. En må også sette seg inn i det en har av lov og regelverk, og bruke det på rett måte.

Terje Hansen.
AkerKværner Elektro.

Konsernkonferanse i februar 04

LO inviterer til konferanse for konserntillitsvalgte 3. og 4. februar 2004 på Thorbjørnrud.

Foreløpig dagsorden er:

- Konserntillitsvalgtes plass i forbundenes og LOs organisasjonsstruktur. Innledere fra LO og forbund.
- Hva betyr omorganisering og strukturendringer for etablerte fagforeninger, forbundstilhørighet og lønnsstruktur?
- Den faglige og politiske situasjonen v/Gerd-Liv Valla.
- Europeiske Selskap kan være en realitet i løpet av året. Hva skjer – og hvordan skal vi håndtere dette?
- Konsernaktuelle saker på dagsorden i EU og hos norske myndigheter.

Endelig dagsorden og påmeldingsfrist sendes ut i løpet av november. Denne varslingen kommer fra LO slik at dere tillitsvalgte alt nå kan sette av dagene.

Står fagutdanningen i fare

Morten Ravn Hagen

Det arbeides med ny reform for skolene og en viktig sak rundt elektriker faget ser ut til å bli borte. Fagprøven blir borte i sammen med grunnkurs elektro. Kai Christoffersen og Morten Ravn Hagen var på Sørmarka ifm. Forbundets utdanningskonferanse som ble holdt den 25. til 27. august i år.

Kvalitetsutvalget er regjeringsnedsatt av statsråd Kristin Clemet og overleverte sin innstilling torsdag den 5 juni. Utvalget har kommet med forslag på endringer i nær sagt alle områder i utdanningssystemet og de viktigste forslagene for EL&IT forbundet er :

Reduksjon fra dagens 15 grunnkurs til 8 utdanningsprogrammer.

Fagområdene energi, elektro, data og kommunikasjon er ikke synlig i noen av utdanningsprogrammene.

En reduksjon fra dagens 20 opplærings råd til 7 fagråd.

IKT legges under utdanningsprogrammet for medier og kommunikasjon.

Grunnkurs elektro er borte!

Sammenslåing av fag vil føre til mer generelt innhold i utdanningen med mye mindre grad av spesialisering. Hvor mye elektro det vil bli i andre utdanningsprogrammer er usikkert.

Utvalget ønsker å styrke kvaliteten på alle elevers læringsutbytte i en inkluderende skole. Dette innebærer at kravet om tilpasning til den enkelte forsterkes og skal gjelde alle elever. Det foreslås at den tradisjonelle spesialundervisningen etter enkeltvedtak utgår for de fleste elever. Det foreslås at bare elever eller lærlinger med krav på individuell plan ut fra kriterier i barnevern og helselovgivningen kan få enkeltvedtak om spesialundervisning. Det samme gjelder andre elever eller lærlinger med behov for avvik fra læreplanen.

Banditter i byggebransjen

Av : Kai Christoffersen

Består byggebransjen bare av useriøse aktører eller er det noen som klarer å drive etter gjeldende lover og regler. Etter konferansen i Porsgrunn den 17. september som tok for seg denne problemstillingen, kunne en lure på om alle i bransjen var mer eller mindre banditter!

Erfaringene som er gjort i Telemark viser at svært mange underleverandører arbeider useriøst og at staten taper millioner, og på landsbasis flere milliarder i skatter og avgifter.

Per Skau som er sekretær i Fellesforbundet har arbeidet lenge med disse problemene og mener at tidspress ofte fører til at mange ser lettere gjennom fingrene på seriositeten til sine underleverandører. Han definerer de som er useriøse slik : «De som bevist bryter lover og avtaler for å oppnå en fordel eller gevinst i markedet, og som forsøker å skjule det». Dermed er det nærmere 30 milliarder som unndras i manglende skatter og avgifter pr. år.

Arne Hagen som er leder av Grenland Bygning avdeling Fellesforbundet har sett på de siste ti års konkurser i byggebransjen i Grenland

John Helge

som omfatter over 200 konkurser. Det viser seg at 90% av konkursene ,i følge bobestyrer rapportene skyldes ulovlige forhold med skatter og avgifter. Lønnsgarantifondet har økt sine utbetalinger med 40%

Mange av disse useriøse aktørene i byggebransjen bruker sosial dumping for å oppnå konkurranse fordeler. Ved å betale utenlandske arbeidere halve lønnen av hva

norsk fagarbeider skal ha, så er det svært enklere å vinne oppdrag. Det er forunderlig at det ofte er store såkalte seriøse aktører som står for utbyggingen og som bruker disse useriøse bedriftene. De erfaringene som Tor Langemyr, som er sekretær i Fellesforbundet, har gjort seg er at 80 – 90% av oppholdstillatelsene for å få arbeid her i landet ikke skulle vært gitt.

STAVANGEREN

4. september 2003

Den 4 september 03 arrangerte nok en gang Distrikt Rogaland medlemsmøte på Stavangeren. Denne gangen var det laget en ny vri på opplegget, for å skape en større bredde på oppmøtet.

Vi hadde ett samarbeid med Fagforbundet (det gamle kommuneforbundet), FO, LO stat- og sykepleierforbundet.

Men det var Distriktet som hadde hovedansvaret for møtet.

Siden det var valg i år hadde en invitert alle liste toppen til Fylkestinget i Rogaland og alle partiene stilte opp.

Som møteleder under den politiske debatten hadde vi fått Stein Bredal fra OFS.

Komikeren Hans Morten Hansen varmet opp medlemmene og politikerne med ett forrykende standup show før den politiske debatten.

Politikerne fikk først 3 minutter til kort å presentere det deres parti står for.

Noen av det spørsmålene som ble stilt var følgende: Hva vil dere

gjøre for å få fart på norsk industri?, Hva vil dere gjøre for å hindre sosial dumping?, Hvilke partier har tenkt å privatisere offentlige tjenester?, Hvilke partier er villige til å reversere privatisering av offentlige tjenester og selskaper?, Innføring av marked i energisektoren, var dette riktig eller galt? Privatisering av Statoil, var det riktig eller galt? Hva vil en gjøre med den høye arbeidsledigheten?

Det ble en ganske het debatt som varte i to timer uten at spørsmål fra salen ville ende og temperaturen ble til tider ganske høy.

Politikerne skilte seg ganske fort til ei høyre- og ei venstreside. Der FRP, Høyre, Venstre og Krf var på den ene siden og AP, SV; RV og Senterpartiet holdt den andre leiren.

Det som etter min objektive vurdering skremte meg mest var at noen av politikerne på høyre siden ikke hadde oppfattet at Arbeidsmiljøloven var under vurde-

ring i ett Arbeidslivslovsutvalg.

En må kunne forvente at topp politikere på fylkesplan klarer å følge med på hva som skjer i det norske samfunn.

Det var også ganske klar tale fra høyre siden i politikken at de mente det var markedskreftene som skulle styre og vi arbeidsfolk måtte omstille seg deretter.

Både med dårligere arbeidskår og alt annet som dette vil medføre. Men det fine med den politiske debatten var at det var klar tale fra politikerne og alle svarte ærlig på det de ble utfordra på.

Så med den fremgangen som høyresiden gjorde under kommune- og fylkestingsvalget tilsier at vi får nok å bryne oss på i framtiden.

De 200 fremmøtte på «Stavangeren» fikk en hyggelig aften med show, politikk og musikk.

Møtet ble avsluttet med en forrykende konsert av Midnight Ramblers som vi sent vil glemme.

Stavanger 30.09.03

Rolf Bersås

Politikerpanalet

Samarbeidskonferanse i Oslo

Tillitsvalgte fra hele landet, 89 personer i alt, i EL&IT Forbundet avholdt konferanse i Oslo den 10. – 12. september 2003.

Distrikt Rogaland inviterte til samarbeidskonferanse i Oslo i sammen med Distrikt Oslo/Akershus og Distrikt Nordland.

Kai Christoffersen, Rita Pedersen og Øivind Wallentinsen fra Rogaland Elektromontør forening var i Oslo på en tre dagers konferanse som tok for seg utfordringene som fagbevegelsen står ovenfor når det gjelder et modernisert arbeidsliv og angrep på rettigheter i arbeidslivet.

Til å innlede hadde distriktene som samarbeidet om konferansen fått Olav Boye fra Norsk Grafisk Forbund til å se på arbeidsmiljøloven i et EU perspektiv.

Han var meget klar på at de endringene som nå kommer i arbeidsmiljøloven, er presset frem fra EU for å tilpasse norsk arbeidsliv til det europeiske. Det vil i hovedsak bety forringelse av opparbeidete rettigheter. Han advarte mot den reduserte betydningen som tillitsvalgte vil få, hvor man omdefinierer tillitsvalgte til «Ansatte valgte» og at en ønsker å endre Arbeidsmiljø Utvalg AMU til «Samarbeids utvalg»

EL&IT forbundets egen innleder på konferansen var Henning Solhaug som også advarte mot endringene som ønskes gjort i loven. Det åpnes for større grad av fleksibilitet og dette er ensidig til arbeidsgivers fordel. Fleksibilitet vedr. midlertidig ansettelser, enklere å arbeide på søndager og svekkelse av oppsigelsesvernet var noen av fare momentene.

På konferansen var det også innledninger fra Per Østvold som er leder for transport og Kjell Bjørndalen som er leder av Fellesforbundet. Begge innleiderne ga konferansen gode argumenter for og imot EU sin rolle og ikke minst om

hvordan de oppfattet LO og partienes rolle i Solidaritets alternativet. Per Østvold ga tydelig uttrykk for at det er feil å gå med på en solidaritets linje uten gode og bestemte forutsetninger som skal oppfylles for et slikt samarbeid. Han påpekte oppgjør hvor Fellesforbundet hadde hatt moderate oppgjør sentralt, men hadde tatt ut større tillegg lokalt. Da nytter det ikke å kjeft på transport forbundet fordi de har tatt ut 8 – 10 kroner. Fellesforbundet har likevel klart å øke forskjellene mellom industriarbeiderne og sjåfører.

Konferansen vedtok følgende uttalels:

FORSVAR VELFERDS-ORDNINGENE!

Fagbevegelsen står overfor store samfunnspolitiske utfordringer foran tariffoppgjøret i 2004. Dette synliggjøres i dag gjennom stadige angrep på opparbeidete og lovfestede rettigheter.

Pensjonskomisjonens innstilling om endringer i folketrygden, Arbeidslivslovutvalgets innstilling med angrep på normalarbeidsdagen, videreføring av midlertidige ansettelser som system m.m. EØS-avtalen og utvidelsen av EU, med fri flyt av arbeidskraft som hovedideologi, må ikke føre til sosial dumping. Dette må møtes med politisk kamp fra fagbevegelsen.

LO må nå, minimum, stille følgende politiske krav til myndigheter og arbeidsgivere:

- Ingen svekkelse av bestemmelsene i Arbeidsmiljøloven. Spesielt bestemmelsene vedrørende arbeidstid, stillingsvern og midlertidige ansettelser må styrkes

- Folketrygden må videreføres som offentlig system, med målsetting om 66 % av årslønn
- AFP – 62 år – videreføres
- Tiltak mot sosial dumping
- Ingen svekkelse av sykelønnsordninga
- Kontroll på lederlønninger, ingen utbyttest
- Omfattende tiltak mot arbeidsledigheten og de arbeidsledige.

Om LO ikke oppnår forpliktende avtaler med arbeidsgiverorganisasjonene/et politisk flertall på Stortinget, som sikrer at våre minimumskrav blir innfridd, må vi trekke disse kravene inn i tariffoppgjøret 2004.

Et inntektspolitisk samarbeid er ikke aktuelt hvis vi ikke får stoppet disse angrepene.

Hvordan møter EL&IT Forbundet denne kampen ?

Vi står ovenfor et bredt angrep på velferdsordningene. Om vi skal klare å slå angrepene tilbake, kreves en samlet strategi, hvor alle former for arbeidskamp må vurderes. Selv om det er viktig å se helheten i denne kampen, vil vi også måtte møte de forskjellige angrepene enkeltvis.

Kampen mot rasinga av Arbeidsmiljøloven

Tillitsvalgte i EL&IT Forbundet må prioritere politisk kamp om innholdet i den nye loven. Vi må mobilisere de mest offensive kreftene i fagbevegelsen, og skape en bred grunnplans-bevegelse på tvers av hovedorganisasjonene.

Konferansen krever at forbundsstyret setter denne saken på dagsorden. Landstarriffkonferansene og landstyret må behandle saken. Det må avsettes nødvendige krefter og midler slik at arbeidet med å utvikle en strategi som forankres i hele vår organisasjon straks starter. Her må alle virkemidler vurderes og forankres blant medlemmene.

Vi må kreve at LO stiller klare krav til myndigheter og arbeidsgivere for at vi fortsatt skal ha en lov som setter hensynet til arbeidstakernes helse og sikkerhet gjennom kollektive løsninger og rettigheter i første rekke.

Får vi ikke klare forsikringer om dette gjennom forpliktende avtaler, må dette bli sentrale krav i tariffoppgjøret 2004. På vegne av konferansen

Kai Cristoffersen

Per Østvold

Stor underrapportering av strømutykker

Av : STAMI ved Hege N Rygh.

En beregning av forekomsten av strømutykker, basert på en utspørring av 343 elektrikere ansatt ved tre elektrisitetsverk og en installasjonsbedrift i Norge, tyder på at det forekommer om lag 3000 strømutykker pr år i yrkessammenheng. Disse tallene står i sterk kontrast til antallet meldte ulykker med elektrisk årsak både til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Arbeidstilsynet.

I perioden 1998 til 2000 mottok DSB henholdsvis 60, 50 og 71 meldinger om ulykker med elektrisk årsak, mens Arbeidstilsynet i samme periode mottok 151, 142 og 155 meldinger om skader forårsaket av elektrisk spenning.

Undersøkelsen, som er et samarbeid mellom STAMI, bransjeorganisasjoner og to sykehus, omfatter rapportering av enkeltulykker som kan tilfettes og beskrives med hensyn til arbeidsoppgaver og arbeidstilling. Det ble blant annet rapportert 154 alvorlige strømutykker, hvorav syv høyspenningsulykker (mer enn 1000 volt).

41.000 personer arbeider med produksjon og distribusjon av elektrisitet eller hos elektroentreprenører. Det foreligger lovverk som regulerer plikten til å melde fra om ulykker og sykdom knyttet til arbeid. Strømskader er regulert særskilt. Likevel viser undersøkelsen at ulykker ofte ikke rapporteres. Selv ikke alvorlige høyspenningsulykker blir alltid rapportert.

Lover og regler for meldeplikt

Meldeplikten er regulert i arbeidsmiljøloven og lov om tilsyn av elektriske anlegg med forskrifter, og folketrygdeloven.

Arbeidstakere som skades skal melde fra til arbeidsgiver. For elarbeidere gjelder det i tillegg at ulykker og nestenulykker med strøm skal meldes til arbeidsgiver. Arbeidsgiver skal på sin side melde fra om personskade forårsaket av strøm til DSB. Leger har meldeplikt til Arbeidstilsynet om sykdom legen antar skyldes arbeidstakers arbeidssituasjon. Ulykker forutsettes innmeldt av arbeidsgiver, men det er åpnet for at leger frivillig kan informere Arbeidstilsynet om arbeidsulykker pasienten har vært utsatt for.

Lov- og forskrifter:

Arbeidsmiljøloven § 16

Arbeidsmiljøloven § 22

Forskrift ved arbeid i og drift av høyspenningsanlegg § 9 og Forskrift ved arbeid i og drift av lavspenningsanlegg § 9

Folketrygdloven § 21-4

Mangelfull kjennskap

– Mangelfull kjennskap til rapporteringsrutiner kan være en av flere årsaker til underrapporteringen, sier forsker Lars Ole Goffeng på STAMI. Han viser til at både DSB og Arbeidstilsynet i prinsippet skal få de samme meldingene. Likevel får Arbeidstilsynet tre ganger så mange meldinger. – Dette kan bety at arbeidstaker tror at ulykken er tilstrekkelig meldt når legen har fått beskjed. Men legen har taushetsplikt overfor arbeidsgiver. – Vi har også fått inntrykk av at meldinger kan oppfattes som unødvendig papirarbeid, sier Goffeng.

Arbeid med strøm er strengt forskriftsregulert. Forskriften gir så detaljerte føringer for hva som er korrekt arbeid slik at om dette følges skal det i prinsippet ikke forekomme ulykker.

– Skjer det likevel betraktes det raskt som en mulig straffbar lovovertrødelse, sier Goffeng. Bedriften risikerer straffefølgelse ved systemsvikt, det samme gjelder den enkelte montør ved brudd på forskriften. Dette kan bidra til at ulykker ikke meldes.

– Det blir vanskeligere å forebygge strømutykker og -skader når underrapporteringen er så stor, sier Goffeng og ber tilsyns- og arbeidsmiljømyndighetene om å samarbeide om en gjennomgang av reglene slik at man ikke lenger risikerer å automatisk bli straffeforfulgt ved melding om arbeidsulykker.

– Straffefølgning oppleves ofte som en straff på det å melde fra, ikke som en straff for lov- eller forskriftsbrudd, mener Goffeng.

Fastlønnsstatistikk Mellomoppgjøret 2003

Av John Helge Kallevik

Mellomoppgjøret ble ferdig pr 15. mai i år. Det gav kr. 7,12 for fagarbeidere, noe lavere for hjelpearbeidere og lærlinger. Vi har oppdatert vår statistikk for høyeste og laveste fagarbeiderlønn i bedriftene. Det er kun de bedriftene vi har mottatt fastlønnsavtalen (LOK § 3 e avtale) fra. Allikevel mener vi at statistikken gir et godt bilde av lønnsnivået i Rogaland.

Det er noen forhold vi må kommentere fra statistikken. Det

ene forholdet er at det er få som har sendt oss fastlønnsavtalen. De av klubbene som ikke står oppført i statistikken oppfordrer vi til å sende oss avtalen.

Det andre som må kommenteres er at det er noe sprik mellom høyest og lavest lønn. Hvis en regner ut snittlønn vil en se at snittet er kr. 148,85 i Haugesund. For Stavanger er snittet kr. 156,82. Det vi kan lese av det er at de fleste ligger nærmere den høyeste lønn enn den laveste lønnen.

Det må også gjøres oppmerksom på at fagarbeider tilleggget ikke er tatt med i statistikken. Dette tilleggget er for tiden kr 3,50 for 2 – 5 år, kr 4,50 for 5 – 8 år, kr 5,50 for 8 – 11 år og kr 6,50 fra 11 år. Dette regnes ut fra den datoen som står på fagbrevet.

*Har du fått årets tillegg?
Hvis du ikke har fått det kan du ta kontakt med en av dine tillitsvalgte eller ringe fagforeningen.*

ABB tildeles utstyrs- kontrakt til ny plattform

ABB har fått i oppdrag å levere nytt kontroll- og sikkerhetsutstyr til den nye brønnhode og prosess plattformen **Ekofisk 2/4 M**. Kontrakten har en verdi på 30 millioner kroner.

ABB er i henhold til kontrakten en underleverandør til Kværner Oil & Gas som bygger plattformen for ConocoPhillips.

Den nye plattformen skal ligge på Ekofisk-feltet med gangbro til den eksisterende Ekofisk 2/4 J-plattformen. Utvidelsen med Ekofisk 2/4 M vil gjøre det nødvendig å utføre modifikasjonsarbeider på de eksisterende plattformene Ekofisk 2/4 J og Ekofisk 2/4 X. Prosjektet kan derfor ha en verdi på ytterligere 20 millioner kroner for ABB før den nye plattformen settes i full drift.

Ekofisk 2/4 M-plattformen vil bli bygget i Egersund og skal være ferdig våren/sommeren 2005. ABBs arbeid med nytt kontroll- og sikkerhetsutstyr starter umiddelbart. Leveranse til byggeplassen i Egersund er fastsatt til 1. juni 2004.

ABB har i flere år hatt en rammeavtale med ConocoPhillips og har gjennom avtalen utført modifikasjoner på det eksisterende kontrollsystemet på Ekofisk. ABB har hatt personell på Ekofisk siden plattformene Ekofisk 2/4 J og Ekofisk 2/4 X ble satt i drift og har utført daglig arbeid på kontrollsystemet og her etter behov gjort endringer på prosessutstyret ombord.

TILLITSVALGTE I HAUGESUND - LØNNSSTATISTIKK PR 28 05 03 - (UTEN FAGARBEIDERTILLEGG OG TILLEGG PR 15 05 03)

BEDRIFT	TILLITSVALGT	MOBIL NR	MINSTE FAST.LØNN	TOPP LØNN	E - POST ADRESSE	KOMMENTAR
ELEKTRO DRIFT	HEIN INGE WIK	91 87 19 75	147,12	152,12	heininge@start.no	Justert med 7,12
NSI HAUGESUND	MADS KRISTIANSEN	90 77 84 79	146,62	151,83	mads113@hotmail.com	Justert med 7,12
SUNDFØR OG PEDERSEN	FREDRICK LØVVIK	95 97 33 59	139,34	159,82	floevvik@online.no	Justert med 7,12
TØGERSEN ELEKTRO	BRYNJAR SELSVOLD	90 99 44 66	146,32	159,32	brynjarr@online.no	Justert med 7,12
ETR	BERNT A CLAUSSEN	93 45 74 71	142,88	152,88	bernt_andre_claussen@hotmail.com	Justert med 7,12
ABB BS HAUGESUND	INGE JOHS KOLSTØ	91 64 04 72	144,62	153,62	joast@online.no	Justert med 7,12
SIEMENS	GEIR INGE STRAND	93 22 21 62	144,20	158,20	siemensklubben_haugesund@siemens.no	Justert med 7,12
NORMAN ELEKTROSERVICE	SVEIN ERIK JENSSEN	91 36 46 95	150,87	150,87		Justert med 7,12
ASATOR	KARL J GRUNNALEITE		147,70	154,14		Justert med 7,12
JATEC	KNUT O NILSEN	91 73 77 45	144,12	155,12		Justert med 7,12
ABB OS	SIGVE KVAMME	90 74 02 77	143,12	158,12		Justert med 7,12
SULDAL INSTALLASJON	LARS ÅGE HIIM	91 70 22 98	142,08	142,08		Justert med 7,12
SAUDA INSTALLASJON	TORE J PRESTEGÅRD	99 58 30 19	141,50	141,50	tore.j.prestegard@c2i.net	
SNITT			144,65	153,05		

TILLITSVALGTE I STAVANGER - LØNNSSTATISTIKK PR 15 05 03 - (UTEN FAGARBEIDERTILLEGG OG TILLEGG PR 15 05 03)

BEDRIFT	TILLITSVALGT	MOBIL NR	MINSTE FAST.LØNN	TOPP LØNN	E - POST ADRESSE	KOMMENTAR
ABB DIV. BYGNINGS- OG PRODUKSJONSINDUSTRI	GEIR OVE BERNHOFF	91 34 02 40	155,20	165,20	geir-ove.bernhoff@no.abb.com	Justert med 7,12
FABRICOM AS	THOR E AMUNDSEN	99 59 21 84	150,80	150,80	sigveboe@online.no	Justert med 7,12
OIS CONTRACTING AS	PER A GABRIELSEN	93 08 58 41	154,38	162,38	t-eina@online.no	Justert med 7,12
ROGALAND ELEKTRO AS	KRISTIAN MOEN	93 25 66 29	142,75	151,75	elift@ois.no	
RØNNING ELEKTRO	TROND SÆLE	95 98 32 58	146,92	153,45		
SANDNES EL. FORR. AS	JOHNNY RIBER	41 27 06 06	148,20	172,62	johnny.riber@c2i.net	Justert med 7,12
SIEMENS AS AVD. STVGR.	ARVID HANSEN	92 25 32 92	157,00	167,00		Justert med 7,12 + lokalt oppgj på 2,-kr
SØNNICO EGRSUND	THERESE A HOLMEN	93 24 81 05	144,24	160,24		Justert md 7,12
SØNNICO STAVANGER	DOMMERSNES	93 21 61 44	150,20	170,20		Justert med 7,12
TEKNISK BUREAU AS	BJØRN I SÆBØ	91 62 38 30	149,04	164,04	tiltitsmann@tekniskbureau.no	Justert med 7,04 (8 øre har de fått før)
BRAVIDA STAVANGER	HEIDI IRENE VAGLE	91 70 45 06	144,12	166,12	hei-iren@online.no	Justert med 7,12
OFFSHORE & MARINE	CHRIS H. RØDAHL	51 60 26 02	151,20	161,54		Justert med 7,12
KARL ØVESTAD	EGIL HETLAND	91 55 66 88	164,12	164,12	egilhetland@c2i.net	Justert med 7,12
AKER KVERNER ELEKTRO STVG	LEIF EGIL THORSEN	93 43 91 62	154,20	174,20	Leif-Egil.Thorsen@akerkvaerner.no	Justert med 7,12
SINUS ELEKTRO	TOMAS ERIKSSON	91 53 06 63	139,12	164,12	tomaser@online.no	Justert med 7,12
STAVANGER INSTALLASJON	EIVIND KULSRUD	90 85 53 59	143,16	160,16		
SOLLAND ELEKTRO	HENNING DALE	91 78 36 99	148,12	166,12	henninda@online.no	Justert 7,12
VAGLE ELEKTRO	BJØRN VETRUS	92 62 58 37	148,00	170,50	b-vettrhus@hotmail.com	Justert med 7,12
EL - EXPERTEN	GEIR ANDERS HADLAND	97 78 46 68	162,50	169,50	geir-anders@sensewave.com	Justert med 7,12
HARESTAD ELEKTRISKE	TROND THORBjørnsen	93 05 18 21	148,00	170,00		
FALKEN ALARM	KJETEL BJELLAND	95 19 44 77	136,20	151,00	kbj@falken.no	twist på bedriftsinternt tillegg
RUNESTAD ELEKTRO	ROLF MAGNE RUNESTA	93 01 46 41	152,00	161,75	r-rune@frisurf.no	
SECURITAS	ARNULF PETTERSEN	90 13 33 63	153,54	159,54		Justert med 7,12
CARLSENS ELEKTRO	ODD MAGNE SVILAND	93 46 04 31	157,12	170,62	od-mags@online.no	Justert med 7,12
SNITT			150,01	163,62		

Hvordan bygge sterkere klubber og fagforening

Av Geir Ove Bernhoff, leder av installasjonsutvalget.

Det viktigste verktøyet for å bygge et sterkt forbund, fagforening eller klubb er medlemmenes engasjement og deltakelse. I denne henseende er klubbens deltakelse i fagforeningens styre og utvalg av overordnet betydning. Til større deltakelse og engasjement, desto større blir fagforeningens og klubbens innflytelse.

Geir Ove Bernhoff

I den senere tid har fagforeningen opplevd en synkende interesse fra klubbene på «landsiden» til å delta i bl.a. fagforeningens styre. Vi har i dag en mye større representasjon fra oljeklubbene enn i fra landklubbene i styret til Rogaland Elektromontørforening. Det er en stor enighet i styret om at dette er en uønsket situasjon.

Likegyldighet ovenfor fagforeningen er en fare for hele apparatet og er med på å svekke medlemmenes innflytelse over egen situasjon..

Som jeg tidligere nevnte er det en styrke for klubben å være representert i fagforeningens organer og konferanser. Klubben vil trekke styrke ut av denne deltakelsen i form av kunnskap som tilføres. Deltakelsen gir deltakeren større innsikt i lover og regler, erfaringsutveksling mellom erfarne tillitsvalgte og etter hvert gi deltakeren økt kompetanse innen argumentasjon og forhandlingsteknikk. Klubben vil utvide sitt kontaktnett og kan også letter hente hjelp og støtte fra andre klubber. På møter og konferanser i fagforening og forbund tilføres deltakerene mye kunnskap om lover og avtaler,

motpartens strategier, andre klubbers erfaringer samt regjeringenes planer og mål for arbeidslivet.

Klubben har også store muligheter å påvirke fagforening og forbund i den retning som de måtte ønske. Ut i fra dette er det lett å se at klubber som engasjerer seg i fagforeningens utvalg vi sitte på mye bedre kort i møte med bl.a. deres arbeidsgiver. Den vil lettere kunne tilfredsstille medlemmenes behov og ikke minst - bedre kunne avdekke og stoppe brudd på lov- og avtaleverket. Til mer klubben engasjerer seg i fagforeningen desto sterkere blir klubben. Til sterkere klubben er desto mer vil bedriften dra med klubben på råd.

Oppsummert kan vi si at en sterkere klubb fører til:

- En god bedriftskultur.
- Bedre arbeidsforhold og arbeidsmiljø.
- Det skaper trygghet for bedrift og medlemmer, med trygge kjøreregler.
- Medlemmene blir hørt.
- Lettere å få igjennom krav.
- Sterkere klubber er med på å styre lønnsnivået og avtaleverket i bransjen.
- Bidrar til å holde lønnsnivået oppe.
- Større innflytelse i fora både i bedrift, fagforening og andre fora.
- Flinkere tillitsvalgte som blir mer målrettet.
- Klubben blir tatt på alvor.

Ser vi på dette i fra fagforeningen ståsted er den selvsagt helt avhengig av medlemmenes og klubbens engasjement. Til breiere deltakelse det er i fra klubbene i styret og utvalgene desto bedre kan fagforeningen styre sine ressurser riktig i forhold til klubbens og medlemmenes behov. Bortsett i fra fagforeningens organisasjonssekretærer som jevnlig har kontakt med klubbene er det klubbrepresentantene i fagforeningsstyret og installasjonsutvalget som gir fagforeningen signaler om hva

som foregår ute på arbeidsplassene, over hvor skoen trykker.

Fagforeningen er til for medlemmenes behov. Det er derfor naturlig at det er medlemmene som skal bestemme fagforeningens arbeid og prioriteringer.

Den manglende deltakelsen fra landsiden har også blitt diskutert i fagforeningens installasjonsutvalg. Det kom her fram mangel grunner til at klubbene/medlemmene unnlot å delta i fagforeningens utvalg og konferanser. Noen av disse grunnene var:

- Problem at du ikke får fri av arbeidsgiver.
- Den enkelte kommer opp i mangel konflikter, både med seg selv og bedriften.
- Konflikt i mellom lojalitet ovenfor bedriften og lojalitet ovenfor fagforeningen.
- Den tillitsvalgte kan da bli kjørt over på «drittjobbene», da bedriften ser på vedkommende som et problem.

Sett i forhold til dette er det viktig at klubben ovenfor arbeidsgiver fremhever den tillitsvalgte som en ressursperson og ambassadør for bedriften. Videre må det påpekes at slike verv er, på linje med andre offentlige verv, viktig for at vi skal ha et sunt og levedyktig demokrati i Norge.

Det kan også være en løsning å fordele oppgavene i klubbstyret, og hvor det diskuteres hvor engasjementet til klubben skal ligge. Det dreier seg mye om kultur, hvordan klubben drives og hvordan engasjementet er.

Diskuter dette i din klubb. Sett av litt tid til å diskutere hva dere vil med klubben, hvilken posisjon og innflytelse dere vil ha og hvordan dere kan fordele arbeidsoppgavene.

Å delta i fagforeningens styre og utvalg er ikke farlig. Nye representanter blir støttet og tatt vare på av de eldre representantene i fagforeningen. Fagforeningen er avhengig av dere alle!!!

PRIOR- INNE	KAUKER	BORD- SKANNER	FJELL- KOMPLEKS	FORMANN	KJØRETØY	NABDER	HØVED- STAD	RADENE	
				M. NAVN KV. NAVN				TURBIN- TYPE	
SKRIFT TALL		BESTEMT							
		MÅRDYR SKRATTE			BE- GAVELSE	SINNSRO			
FRAGMENT TALL		SAVIDE				PRINAT			
		ANTAR SPORTS- LEK				BREKKER	PÅ NORSKE FLY KAN		
SVØVEL	OPP- DRETT	VIA SYMPTI		HUSDYR	PLANTE	PLANTE- SEKRET PLASS			
NAVN PÅ FAGBLAD STYKKE OPP									PLAGE
		BIBELSK M. NAVN HÅLKE			BANKE UT GRESK FERIEDY				
BINDE- ORD	GW	LADY			3,14		☆	KLOKKE	
		RUS- MIDDEL			FRED		PLAN		
☆		URAN	FUGL DYR				LOKKE- MAT	HEN- STILLE	
ALL- MAKTA				FARGE		TIDSRUM		han 2003	LANG- SOMME
DANS	STRØM		—					↓	BØKER FUGLEN
			HYL ARVE- ANLEGG			KV. NAVN			STRID
ARBEIDE HARDT	UJEVN	RUTSJE SMERTE				FORVÆRE	KLAGE		
				IKKE GYLDIG					
ÅPNINGA				TONE		FRESANG			

KRYSSORD:

Rett svar sendes:
Rogaland Elektromontørforening,
Lagårdsveien 124,
4011 STAVANGER. **Svarfrist: ?**
1. premie er 10 flakslodd.

*Store vinnermuligheter i kryssordet da det bare er noen få
som har sendt inn besvarelse, og vi håper enda flere vil være
med denne gangen.*

*Samleskinnens redaktør gratulerer
Matilde Fjostad, Njerheim,
4365 Nærbo,
som vinner av kryssord
nr. 2-03.
Rett løsningsord var: Kryssord er
god hjernetrim.*

Foreløpig saksliste til Halvårsmøte

Medlemmer av representantskapet i Rogaland Elektromontørforening.

Innkalling til halvårsmøtet i Rogaland Elektromontørforening 2003.

Halvårsmøtet i Rogaland Elektromontørforening vil bli avholdt den 25. november 2003 i Folkets Hus i Stavanger.

1. Godkjenning av møteinnkalling
2. Konstituering
3. Innkomne forslag
4. Tariffoppgjøret 2004
5. Budsjett 2004
6. Ny Arbeidsmiljølov

Forslag må være i hende Rogaland Elektromontørforening innen 27. oktober 2003. Forslagene sendes på e-post nekfd7iri@rele.no, faks 51840480 eller post Lagårdsv. 124, 4011 Stavanger.

Hvis det er spørsmål el. Vennligst ta kontakt med Øivind, John Helge eller Egil Willy.

Med hilsen

Rogaland Elektromontørforening
Øivind Wallentinsen, leder

Kjemisk Helsefare

Hvis du er i arbeid, er det fare for at du er i kontakt med stoffer som kan være helseskadelige. Det finnes helsefarlige stoffer på nesten alle arbeidsplasser - fra landbruk og fabrikker til frisører og sykehus. Den globale produksjonen av kjemikalier er oppe i 400 millioner tonn hvert år. 100 000 forskjellige stoffer er registrert for salg i EU.

I følge europeiske undersøkelser utsettes 22% av arbeidstakerne i EU for giftige stoffer i en fjerdedel eller mer av arbeidstiden. I tillegg omgås 16 % av arbeidstakerne farlige kjemikalier som en del av sitt daglige arbeid. Dette kan representere helsefare på en rekke områder, fra lettere øye- og hudirritasjon til kroniske lungelidelser og kreft.

Invitasjon til julemøtene i fagforeningen

Julemøte i Haugesund avholdes den 5. desember og julemøte i Stavanger avholdes den 12. desember. Begge møtene starter kl. 19.00 og avholdes i Folkets Hus. Det blir mat, drikke, informasjon fra fagforeningen, utlodning med mer. Alle medlemmer ønskes velkommen.